

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НПНР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПР проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнєв А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

всього періоду навчального процесу. У деяких областях України, у тому числі й Запорізькій, проблема білінгвізму створює значні труднощі у вивченні української мови як іноземної. Адже дотримання принципу одномовності сприяє формуванню у студентів-іноземців україномовного середовища, що надає поштовх до мислення українською мовою та допомагає долати психологічні комунікативні бар'єри. Вирішальна роль в успішному засвоєнні дисципліни іноземним студентом належить викладачу. Навчальне заняття, що проводить викладач вітчизняним студентам українською мовою, має суттєві відмінності від викладання тієї ж дисципліни іноземним студентам. На наш погляд, основними дидактичними принципами при викладанні фахових дисциплін іноземним студентам, яких чітко дотримуються викладачі нашої кафедри, є принципи свідомості та професійної спрямованості. Мова викладача на практичних заняттях та читанні лекцій повинна бути неквапливою, науково вираженою й нескладною. Бажано використовувати прості речення (де є одна граматична основа) з очевидними логічними зв'язками між ними. Правильно побудовані речення полегшують сприйняття матеріалу іноземною аудиторією. Варто слідкувати за доступністю лексичного наповнення, уникати сленгів та складних дієслів. За потребою для успішного розуміння матеріалу іноземними студентами доцільно повторювати речення в іншому формулюванні або наголошувати на синонімі певних частин мови. Особливо це слід враховувати при онлайн-навчанні, де якість інтернет-зв'язку суттєво впливає на ефективність сприйняття матеріалу. Емоційні інтонації викладача та жестикуляція під час лекції допомагають студентам зрозуміти сутність матеріалу, що висловлюється лектором, навіть якщо деякі слова незрозумілі для перекладу. Викладачі повинні на високому рівні використовувати мовленнєві навички у певній професійній галузі, правильно вживати слова та граматичні конструкції, бути обізнаними у змінах до українського правопису 2019 року. Тому автори роботи запевняють, що невіддільна складова навчальної успішності іноземного студента – грамотна українська мова викладача.

Висновки. За період пандемії COVID-19 форма навчання, яку взяла на озброєння кафедра мікробіології, вірусології та імунології ЗДМУ в таких складних для всього світу умовах, є найкращим форматом навчання та спілкування зі студентами.

Пропозиції. Оскільки змішана форма навчання обмежує практичні навички студентів, автори пропонують продовжувати розробки щодо створення відеофрагментів експериментальної частини практичних занять. Такі матеріали позитивно впливають на підготовку студентів до практичних занять та будуть зберігати свою актуальність навіть при поверненні студентів до традиційного навчання в офлайн-режимі.

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ» НА КАФЕДРІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

Гейченко К.І., Пагіна Ж.М.

Ключові слова: онлайн-навчання, змішана форма, українська мова, інтерактивність, іноземні студенти.

Вступ. В умовах глобалізованого світу, інформатизації суспільства, упровадження дистанційної форми навчання постає потреба пошуку інноваційних підходів до викладання української мови як іноземної та оновлення навчально-методичних матеріалів.

Основна частина. На кафедрі мовної підготовки ще до введення онлайн-навчання працювала «школа педагогічної майстерності», де розглядалися питання:

- застосування можливостей онлайн-інструментів під час вивчення дисциплін гуманітарного спрямування;
- сервіси – Google в навчальному процесі;
- використання сервісів Office 365 MS Teams M5 Staff Notebook організації навчального процесу на кафедрі (спільне засідання з кафедрою медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій);

- проведено майстер-клас з використання методу «Змішане навчання».

Тому останні роки змішане навчання було актуальним методом, яке використовували викладачі кафедри. Ними було підготовлено багато навчального матеріалу: електронні посібники (2), методичні матеріали, презентації до практичних занять, каталоги з відеоматеріалів.

Необхідність включення фономатеріалів у процес мовної підготовки іноземців зумовлюється особливостями самого курсу, який «реконструює» мовне середовище у навчальній аудиторії з метою навчання адекватній мовленнєвій поведінці в ситуаціях навчально-побутового спілкування.

Усі відеоматеріали супроводжуються зразками завдань, які направлені на оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності.

Процес дистанційного навчання іноземних студентів зумовлює появу і компіляцію нових нестандартних цікавих та доцільних форм, видів та інструментів роботи з мови.

Серед позитивних моментів дистанційного навчання можна відзначити розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності та діджитальної грамотності.

Вдосконалення роботи з технологіями дистанційного навчання ведеться за двома напрямками:

1. Опанування усіх можливостей сервіси Microsoft office 365 (Teams, Forms, OneNote та ін.). Через програму MS Teams на кафедрі проводилися усі практичні заняття відповідно до запланованого навантаження. Труднощів у реалізації практичних занять не було за винятком технічних моментів (утримання стабільної якості Інтернету). Всі практичні заняття за допомогою цифрових технологій склалися з 2 частин: пояснення матеріалу, живого інтерактивного спілкування зі студентами, контролю засвоєних знань.

2. Пошук додаткових онлайн-ресурсів та інтеграція їх до MS Teams.

Серед навчальних інновацій кафедри:

- Поєднання сервісів Microsoft та сервісів Google. Впровадження онлайн-опитування за допомогою програми Classtime, Google Form, Microsoft Form.

- Залучення різноманітних віртуальних онлайн-дошок під час проведення навчальних занять (Classroomscreen, Twiddla, Gynzy).

- Використання сервісів з майндмепінгу – X-mind, Mind Meister, Spiderscribe.net тощо.

- Створення мультимедійного інтерактивного навчального контенту за допомогою сервісів з конструювання навчальних завдань різних типів (серед них: LearningApps, Quizlet, Flippity) та сервісів додаткової візуалізації (хмари слів).

- Додавання розважального та ігрового контенту шляхом залучення сервісів із створення кросвордів, пазлів тощо.

Опанування можливостей додаткових сервісів тестування MyTest та Online Test Pad, завдяки яким можна створювати численні завдання, кросворди, вікторини.

Висновки. Ефективність та результати впровадження онлайн-навчання було обговорено на круглому столі кафедри і резюмовано, що використаний метод довів свою ефективність, зробив заняття більш цікавішими та різноманітними, інтерактивними.

Щодо пропозицій – сьогодні обов’язкове збагачення досвіду роботи професорсько-викладацького складу шляхом участі в різноманітних вебінарах, майстер-класах з впровадження новітніх технологій у навчальний процес.